

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 5 juni 2018, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn:

- J.F. Koen, voorzitter;
 - mevrouw M.M. Bellekom-Vogels, R. Bloemendaal, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, L.N.M. van Doeveren, R. Everard, mevrouw M.W. Gout-van Sinderen, mevrouw B.D.A. Hagen, H.J.M. Hendrickx, mevrouw C. Klaver-Bouman, J.A.M. van der Kleij, B.G.J. Menken, mevrouw G.C. Mulder-Jense, H.W. Mulder, J.G.C. van Noort, dr. E.C.M. Ooms, B.G. Paulides, P. Ronke, H.G. Schokker, A.J.L. van Sloten, mevrouw W.M. Weekhout, mevrouw mr. I.M. Zweerts de Jong (tevens wethouder), leden van de raad;
 - drs. F.F. Blommers, dr. B. Doorn, wethouders;
 - mevrouw drs. G. de Schipper-Tinga, raadsgriffier;
- Verhinderd:-
-

1. Opening van de vergadering

De **voorzitter**: Dames en heren, ik vind het buitengewoon plezierig om deze vergadering te openen. Goed dat u er allemaal bent. We zijn compleet. En dat is op zich vermeldenswaardig, dat zeg ik expres omdat ik het plezierig vind dat Bert Ooms weer in ons midden is. Soms hadden we amper meer durven denken dat het zou gebeuren. Maar Bert, je zit erbij alsof je drie weken, of drie maanden... Ik zal niet zeggen naar een eilandengroep in de Stille Oceaan, of de Indische Oceaan bent geweest. Dat durf ik niet, maar het ziet eruit alsof je je goed voelt. Het is goed dat je vandaag weer in ons midden bent. Fijn. We zijn compleet, dat is heel erg mooi. Er zijn bij de opening verder geen mededelingen.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Wij gaan proberen de agenda vast te stellen en ik heb begrepen dat de heer Van Sloten daarbij een opmerking wil maken.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank u voorzitter. Ik wil graag het proces van de formatie tot nu toe aan de agenda toevoegen en ik heb daarover met Caroline afgesproken dat zij eerst een algemeen verhaal houdt waar wij op kunnen reageren.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat u mevrouw Klaver bedoelt?

De heer **Van Sloten**: Sorry, ja. Excuus, mevrouw Klaver.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we dan als agendapunt 11, als u daar allen mee kunt instemmen, als toegevoegd agendapunt kort horen wat er vanuit de formerende partijen te melden valt op verzoek, in dit geval, van de heer Van Sloten, de fractievoorzitter van GroenLinks, zoals hij in het presidium al heeft aangekondigd. Ik begrijp dat bij dit agendapunt ook de heer Hendrickx het woord wil voeren.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, het gaat over de agenda, we hebben – allemaal veel minder zwaargewichtig dan het vorige punt van de heer Van Sloten – antwoorden gekregen op de vragen die gesteld zijn bij agendapunt 9. en wat ons betreft kan dat ook een hamerstuk worden.

De **voorzitter**: Dat is mooi. Dan maken we van agendapunt 9 een hamerstuk, tenzij anderen uiteraard het toch als een bespreekstuk wensen. Kunt u ermee instemmen dat we agendapunt 9. als hamerstuk behandelen? Dat is het geval. Dan gaan we dat zo doen. Dan stel ik voor die gelijk bij het lijstje van 6, de hamerstukken af te doen. Dan kunnen we hem bij 9 overslaan. Goed. Verder geen punten ten aanzien van de agenda? Dan gaan we die volgen zoals afgesproken; 9. wordt een hamerstuk en een toegevoegd punt 11., kort verslag over het proces van de formatie.

De agenda wordt met inachtneming van genoemde wijzigingen vastgesteld.

3. Spreekrecht

De **voorzitter**: We zijn toe aan het spreekrecht. Er heeft zich een inspreker gemeld, de heer Smulders, die graag iets met ons wil delen over de Perzische tuin. Mag ik de heer Smulders het

woord geven? U heeft, zoals u weet, u heeft het eerder gedaan volgens mij, vijf minuten om tot ons te spreken.

3a. Vrij inspreken

De heer **Smulders**: Vijf minuten over twee jaar. Mijnheer de voorzitter, dames en heren, Paul Smulders. Om de apathie bij het gemeentebestuur te doorbreken en aan de noodrem te trekken, sprak ik tijdens de gemeenteraadsvergadering van 13 maart jl. hier en tijdens die vergadering heeft GroenLinks een motie ingediend om te pleiten voor het ontwikkelde plan met betrekking tot het behouden van de Perzische tuin. Wethouder Maat nam toen het woord en heeft namens het college uitgesproken dat B&W zeer enthousiast was over het plan rond de Perzische tuin en daarop is toentertijd de motie aangehouden.

Het behoud van de Wassenaarse Perzische tuin – sinds 2016 zijn we ermee bezig – werd met de mond bewierookt, maar feitelijk door steeds wisselende bezwaren van het gemeentebestuur geboycot. Afspraken, toezeggingen en tijdschema's werden bij voortduring niet nagekomen. De enige meetbare en feitelijk actie was het verlenen van de sloopvergunning in 2017.

Wassenaar heeft sinds 2016 beleid gevoerd dat uitstraalde dat de Perzische tuin en de nalatenschap van het Netherlands Institute for Advanced Study en de groep van 2000 prominente internationale geleerden niet welkom waren binnen deze gemeenschap.

Het kan dan ook geen verrassing zijn dat er een zekere boosheid bij het NIAS is ontstaan. Op 16 maart dit jaar vindt een landdag plaats van het NIAS in Amsterdam en een van de agendapunten is de Perzische tuin. Dat zal in het kader van de sfeer waarover ik zojuist vertelde, worden behandeld. Sinds 13 maart toen ik hier sprak zijn er geen feitelijke acties ondernomen, althans, mij zijn die niet bekend, behalve dan dat er een ambtelijk wat mededelingen zijn gedaan dat het ingediende plan tot reconstructie van de tuin en bouw van het belendend oosters paviljoen niet geaccepteerd zouden worden en zoals gewaarschuwd, is sinds 13 maart de tuin ook afgebroken en bevindt zich thans buiten de gemeentegrens van Wassenaar. Dus 16 maart vindt die bijeenkomst plaats bij het NIAS in Amsterdam en daarom wederom de noodklok die ik ga luiden. Het Amerikaans Nationaal Museum in Washington, het Smithsonian Institution, vond de tegeltableaus van onze Perzische tuin en de kunstenaar Marie Balian dermate waardevol dat de expositie destijds zelfs verlengd werd. De tegeltableaus zijn vervolgens naar Nederland gebracht en in de Perzische tuin gemonteerd. De Bundeskunsthalle in Bonn heeft furore gemaakt met Der Persische Garten. Washington, Bonn, de Vrienden van Wassenaar, een breed scala van groepen die zich achter het initiatief hebben geschaard, hebben schijnbaar een andere mening dan tot nu toe door het college geventileerd is.

Door mijn persoonlijk initiatief, anders was de Perzische tuin überhaupt nooit meer ter sprake geweest en roemloos ten onder gegaan, heb ik getracht de Perzische tuin te behouden. Als Wassenaar – en dat is mijn opdracht vanavond – interesse heeft om de Perzische tuin en daarmee de geschiedenis die daaraan verbonden is – er was ooit een belangwekkend internationaal wetenschappelijk instituut in Wassenaar – wil proberen te behouden, zal via een persbericht of een brief van het gemeentebestuur, of een uitspraak of motie van de raad vanavond, of de komende dagen duidelijk gemaakt moeten worden dat men interesse heeft in de ingediende plannen, dat is een reconstructie van de tuin – aanvankelijk wilden we hem verhuizen, maar het wordt een reconstructie omdat we door de vertragingen niet konden verhuizen – en belendend oosters paviljoen van 130 m² – en het is een open tuin die met slecht weer overdekt kan worden – zoals in het plan dat in 2016 besproken is. Als Wassenaar interesse heeft, zal het een positieve boodschap moeten geven aan het NIAS en de zagezegde boosheid omzetten in een positieve attitude zodat we dat in Wassenaar kunnen behouden.

Dat is het, ik denk dat Wassenaar wat zal moeten laten horen en anders zal het de Perzische tuin vergaan als ooit het Kröller-Müller Museum, dan zullen anderen gaan pronken met Wassenaarse veren. Dat was het. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. U heeft ingesproken op een vrij onderwerp en niet iets dat op de agenda staat. Misschien goed om ook voor de raad even te zeggen, u heeft ook aan de leden van het college hier een briefje over gestuurd. We hebben er vandaag kort in het college over gesproken en u krijgt daar in de komende dagen, weken een schriftelijke reactie op. Het lijkt me ook goed, dan kijk ik ook even naar de collegeleden, dat we een afschrift van de brief sturen aan u als raad zodat u ook weet hoe het college op dat verzoek heeft gereageerd en dan kunt u daarna altijd nog kijken of u dat wilt agenderen voor een commissievergadering. Zullen we het zo afspreken? Dank.

3b. Over agendapunten

4. Notulen

4a. Notulen 24 april 2018

De **voorzitter**: Agendapunt 4, de notulen. Ik heb geen opmerkingen gezien waardoor de notulen gewijzigd worden dus ik stel voor die vast te stellen, de notulen van de vorige vergadering.

5. Lijst van ingekomen stukken

De **voorzitter**: Er is een aantal stukken binnengekomen met het voorstel om die af te doen. Ik stel voor conform te handelen.

6. Hamerstukken

6a. Verordening Starterslening gemeente Wassenaar

Dit punt wordt zonder beraadslagingen met algemene stemmen aangenomen.

6b. Vaststelling herziening bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015 Tracébesluit A44 Rijnlandroute

Dit punt wordt zonder beraadslagingen met algemene stemmen aangenomen.

6c. Zienswijze ontwerpbegroting GGD Haaglanden 2019

Dit punt wordt zonder beraadslagingen met algemene stemmen aangenomen.

6d. Zienswijze ontwerpbegroting WODV 2019

Dit punt wordt zonder beraadslagingen met algemene stemmen aangenomen.

6e. Zienswijze ontwerpbegroting GR KDB

Dit punt wordt zonder beraadslagingen met algemene stemmen aangenomen.

6f. Zienswijze ontwerpbegroting GR Veiligheidsregio Haaglanden 2019-2022

Dit punt wordt zonder beraadslagingen met algemene stemmen aangenomen.

6g. Zienswijze ontwerpwijziging begroting 2018 en ontwerpbegroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Inkoopbureau H-10

Dit punt wordt zonder beraadslagingen met algemene stemmen aangenomen.

9. Zienswijze ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 ODH

Dit punt wordt zonder beraadslagingen met algemene stemmen aangenomen.

7. Jaarrekening 2017 Wassenaar

De **voorzitter**: Dan zijn we toe aan agendapunt 7. De Jaarrekening 2017. Ik ga ervan uit dat alle fracties daarover het woord willen voeren dus ik stel voor dat we in volgorde langs alle fracties gaan. Ik begin bij de fractie van de VVD. De heer Schokker? Ik neem toch aan dat eerst alle fracties een inhoudelijke reactie geven en dat daarna een ronde komt met amendementen en moties en dat we niet beginnen met een amendement? Dus als eerste de VVD-fractie over de Jaarrekening 2017.

De heer **Van Doeveren**: Dank voorzitter, voor de behandeling van de jaarrekening. Allereerst een eerste woord aan de ambtenaren. De jaarrekening, zo heb ik begrepen van mijn voorganger, ziet er beter uit dan voorgaande jaren, hij is beter leesbaar en begrijpelijker. Het is belangrijk dat we als raad goed inzicht hebben in de jaarrekening. Er zit een stuk verantwoording bij. Hij is beleidsarm, we zitten ook midden in een nieuwe periode. We hebben wel een amendement samen met CDA en Lokaal Wassenaar! Dat is eigenlijk het enige belangrijke punt om hier nu te maken. Er wordt een bestemmingsreserve voor de WODV ingericht waarvoor geen plannen of beleidsvoornemens zijn, dat lijkt ons een rare zaak. Het is transparanter om dat terug te laten vallen aan de algemene reserve. Dat is inzichtelijk voor de raad, dan verloopt de besluitvorming beter en op dat punt hebben we een amendement en daar wil ik het voor nu bij laten.

De **voorzitter**: Dank u zeer, ik stel voor het in volgorde van de grootte van de fracties te doen. Zo ben ik opgevoed, dat je het bij zwaarwegende onderwerpen ook netjes in de politieke balans doet, en de tweede fractie is Hart voor Wassenaar, de heer Hendrickx heeft het woord.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. We kunnen lang en breed over deze jaarrekening spreken, ook wij danken degene die verantwoordelijk zijn voor de samenstelling van het jaarverslag en vanwege het feit dat het mede ondersteund is door de verklaring van Baker Tilly Berk vertrouwen we de jaarrekening volledig. Het deel van de jaarrekening dat gaat over de verslaglegging van het afgelopen jaar krijgt ook onze goedkeuring. Hart voor Wassenaar heeft kritiek op de bestemming van het resultaat. De verkoop van onroerend goed levert een voordelig resultaat op van € 3,5 miljoen. De omvang is bijzonder en het valt niet te voorzien dat dit nog veelvuldig zal plaatsvinden. Het voordelig saldo dient ons inziens aan de algemene reserve te worden toegevoegd want stel dat deze toevallige verkoop niet had plaatsgevonden, dan was er in de bestemming van het resultaat geen ruimte om die reserveringen te maken die nu zijn gemaakt van € 1,8 miljoen. Dat betekent dat we van mening zijn dat het volledige resultaat moet worden toegekend aan de algemene reserve. Dank u wel.

De **voorzitter**: Interruptie van de heer Van Sloten van GroenLinks.

De heer **Van Sloten**: Een heel korte vraag: is er ook een amendement beschikbaar zodat we dit kunnen nalezen of is dit gewoon een gedachtegang die we moeten volgen?

De heer **Hendrickx**: Nee. Op enig moment komt de jaarrekening in stemming. We hebben in het fractieoverleg overwogen een amendement in te dienen, maar we hebben besloten dat niet te doen want als je een amendement indient, en het wordt niet goedgekeurd, of aangenomen, dan komt het toch op de stemming neer, dus we hebben door het amendement heen gestoken. We gaan rechtstreeks naar de jaarrekening en de stemming daarover.

De **voorzitter**: Dank. Dan is het woord aan de fractie van Wassenaar Lokaal!

Mevrouw **Bellekom**: Dank u wel voorzitter, even een kleine correctie, het is Lokaal Wassenaar! Ja, met een uitroepteken. Dank aan de ambtenaren voor het opstellen van de jaarrekening. Onze vragen tijdens de commissie gesteld, zijn netjes beantwoord en we hebben verder geen opmerkingen. We zijn het eens met de opmerking van de heer Van Doeveren en hier wil ik het even bij laten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Akkoord. Dan de fractie van het CDA, de heer Schokker.

De heer **Schokker**: Dank u wel voorzitter. De CDA-fractie heeft tijdens de commissievergadering dit besproken en al onze vragen zijn tot tevredenheid beantwoord. Er ligt een positief resultaat, het is helaas niet structureel, zoals de heer Hendrickx al opmerkte, het bestaat voornamelijk uit incidentele voordelen. We vinden het wel van belang, en daarin steun ik de opmerking van de heer Van Doeveren, dat beleidsarm wordt geopereerd en dat nu geen beleidskeuzes worden gemaakt. Dat gebeurt op een aantal terreinen wel en we zouden graag zien dat dat wordt teruggedraaid, in het bijzonder voor de bestemmingsreserve die wordt gecreëerd voor het op niveau houden en brengen van de huisvesting van het personeel van de WODV. Ik wil daar gezamenlijk met de VVD en Lokaal Wassenaar! een amendement voor indienen. Moet ik dan nu ook het amendement daadwerkelijk fysiek indienen?

De **voorzitter**: Het lijkt me goed dat u de conclusie van het besluit dat u voorstelt, voorleest en dan levert u het in bij de voorzitter, dan wel de griffier.

De heer **Schokker**: Oké. Dank u wel voorzitter. De gemeenteraad van Wassenaar, in vergadering bijeen op 5 juni 2018, overwegende dat zonder nadere onderbouwing of beleidsvoornemen een bestemmingsreserve wordt gecreëerd voor het op niveau houden en brengen van de huisvesting van het personeel van de GR WODV; overwegende dat het transparanter is dit geld vrij te laten vallen ten laste van de Algemene Reserve; wijzigt een aantal beslispunten die ik nu niet helemaal in detail zal voorlezen, maar die wel in het amendement te lezen zijn. Ik hoop dat zoveel mogelijk leden dit amendement zullen steunen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan is het woord aan de fractie van D66. De heer Bloemendaal.

De heer **Bloemendaal**: Dank u voor het woord, voorzitter. Allereerst ook vanuit onze fractie dank aan de samenstellers voor het produceren van dit leesbaar product.

De accountant noteert voor de periode 2018-2021 een structureel positief resultaat met uitzondering van 2019, zoals we hebben gezien, hebben we dan een kleine min van € 35.000,00. Je kunt dus zeggen dat de gemeentelijke financiën op orde zijn. De gemeente geeft jaarlijks niet meer uit dan ze kan betalen. De structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten, het huishoudboekje klopt.

Uit het rapport van de accountant komt verder een mooie kwalificatie naar voren. De beoordeling 'uitstekend' over het onderwerp weerstandscapaciteit. Daar kunnen we trots op zijn. Een kwalificatie die niet zomaar wordt gegeven bij de beoordeling van de jaarcijfers.

Voorts is de accountant helder over de vermogens en financieringspositie van de gemeente die hij als goed kwalificeert. Het huidige solvabiliteitspercentage van de gemeente is 68% en het ontbreken van langlopende leningen, waar we het altijd maar gelukkig over hebben, zoals we dat voelen, zorgt daarnaast ervoor dat de gemeente op korte termijn niet kwetsbaar is voor renteontwikkeling. In gewonemensentaal, u kunt voortleven zonder te lenen. Dat verdergaan is niet oneindig. Er wachten veel grote projecten voor de gemeente Wassenaar en dus zullen we daar precies naar moeten kijken voor de toekomst.

Tot slot zegt het rapport dat het resultaat voor bestemming € 1,4 miljoen positief bedraagt, de onttrekking aan reserves en overheveling van budget voor niet afgeronde werkzaamheden zijn per saldo € 2,2 miljoen, al met al € 3,6 miljoen na bestemming.

Samengevat met andere woorden, het huishoudboekje is binnen de perken en het moet gezegd, niet alle werkzaamheden zijn uitgevoerd, toch is al met al minder uitgegeven dan gepland.

Concluderend is mijn fractie van mening dat het saldo van het bereikte over de afgelopen jaren positief is naar ons oordeel. Op het gebied van 3D zijn belangrijke en goede stappen gezet, wegen zijn aangepakt, De Paauw is nu aan de buitenkant aan de beurt, in sport en in scholen is geïnvesteerd. Daar liggen echter nog wel een paar klussen op ons te wachten voor de nieuwe raadsperiode zoals de sporthal en het verduurzamen van de schoolgebouwen en het overige vastgoed. Al met al is dat voor het college hierna. Ik dank u voor het woord.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan geef ik het woord aan de fractie DLW, de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Door een storing in de computertoegang hebben we pas vandaag de antwoorden op onze vragen tot ons kunnen nemen. Op zich niet zo erg omdat mijn fractie van mening is dat we niet alsnog het wanbeleid van het inmiddels demissionair college willen belonen met een goedkeuring van de jaarrekening. Er zijn weer juichende berichten over hoe goed men het heeft gedaan. De waarheid is iets anders, 93% incidentele opbrengsten en 7% structureel. De opbrengsten komen voornamelijk uit verkopen van onroerend goed, vrijvallende reserves en een klein deel uit meer dan kostendekkende heffingen. De accountant heeft eerder niet gezegd dat bepaalde reserves niet nodig waren, net zoals hij nu al weer niets opmerkt over de rechtmatigheid van de uitgaven. Ook missen we de doelmatigheidsverklaring van het college conform de Gemeentewet 213a: Het is meermaals gevraagd en meermaals toegezegd, en het zit er niet bij. De huidige raad, bestaande uit leden van de oude coalitiepartijen en de beoogde nieuwe coalitiepartijen, zal de jaarrekening wel fluitend goedkeuren. Ik laat het hun probleem zijn. Ook gaat DLW deze keer geen moeite doen om amendementen of moties in te dienen. In deze raad gaat het niet om wat men zegt, maar wie het zegt. Van nu af aan zal mijn fractie ook die neiging hebben om dat maar te doen bij amendementen of moties van de coalitie. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dan geef ik het woord aan de heer Van Sloten van GroenLinks. Daar heeft u geen behoefte aan? De PvdA, de heer Van Noort? Die maakt aanstalten.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter, ik kan heel kort zijn. Ik heb het in de commissievergadering ook al benadrukt, Wassenaar heeft in de afgelopen dertig jaar altijd bij de jaarrekening geld over en dan hebben we toch wel een beetje de neiging om elkaar te vertellen hoe verschrikkelijk goed we dat gedaan hebben, maar feit is natuurlijk wel dat we ook dingen niet uitgevoerd en niet gedaan hebben. Daardoor valt er geld vrij en dat is op zich natuurlijk niet zo'n ramp, maar ik wil een nieuw college verzoeken om met de begroting dan in ieder geval een heel zuiver beeld te creëren van wat wij als apparaat aankunnen en dan kunnen we een veel zuiverder begroting maken.

Een ding, en dat is mijn PvdA-hart, dat me een beetje stoort in het verhaal, is dat we zien dat € 60.000,00 van de Klijnsmagelden niet uitgegeven is. We hebben in Wassenaar 600 gezinnen die onder de armoedegrens leven en ik vind het eigenlijk een beetje onbestaanbaar dat we moeten zeggen: 'Ja, helaas, we hebben daar € 60.000,00 en daar hebben we niks mee kunnen doen'. Dat komt dan volgend jaar wel. Ik hoop dat de komende jaren, welk college er ook zit hier een heel actief beleid op gevoerd zal worden.

Wat betreft ingediende amendementen, zou ik even de reactie van het college af willen wachten voordat we zeggen of we daarmee akkoord zouden kunnen gaan of niet. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. De laatste fractie is de fractie van fractie Hagen. Geen opmerkingen? Dan geef ik het woord aan de wethouder Financiën. De heer Blommers.

Wethouder **Blommers**: Ja voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**: Misschien is het ook goed dat u gelijk een oordeel geeft over het amendement voor de tweede termijn.

Wethouder **Blommers**: Uitstekend voorzitter. Ik heb ook weinig vragen gehoord, dus ik heb volgens mij geen vraag te beantwoorden. Ik denk dat het belangrijk is te kijken naar het amendement. We hebben het in de commissie al even gehad over de inhoudelijkheid van het amendement. Het college heeft gedacht dat we, omdat de ambtelijke accommodaties niet in het beheerplan zitten, waar nu de samenvoeging van het ambtelijke apparaat uitgesteld wordt, vooralsnog, zien dat we er toch wel rekening mee moeten houden dat we misschien iets met dat pand moeten. Dat is de achterliggende gedachte bij het reserveren van een deel van de opbrengst van deze jaarrekening. Maar het positieve saldo kun je ook in de algemene reserve storten, zoals het amendement zegt, dan zullen we er alleen rekening mee moeten houden op het moment dat we dadelijk iets hebben aan die ambtelijke accommodaties, dat daar een rekening achter zit die nog nergens gedekt is. Dus in die zin kun je altijd op dat moment besluiten wat je doet. Dus ik ben niet echt tegen het amendement, maar we hebben in het college nu eenmaal een andere keuze gemaakt. Dus vandaar dat het anders omschreven staat dan u vindt, maar de raad gaat hierover, dus u kunt hier vrij over stemmen. Het is in ieder geval geen belemmering.

De **voorzitter**: Dank dan gaan we naar de tweede termijn. Is er nog behoefte om in algemene zin een tweede termijn te houden? Eigenlijk heeft u uw stellingen betrokken, voor zover van toepassing. Of zijn we... Ja, wethouder Zweerts wil nog iets zeggen, laten we het voor deze keer wat monistisch doen. We zijn uiteindelijk... Wethouder Zweerts heeft uit haar positie de behoefte om iets te zeggen over de vraag van de heer Van Noort met betrekking tot de Klijsmagelden.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dank u wel dat u zo flexibel omgaat met het monisme en dualisme, het zijn wat rare tijden. Maar ik heb dezelfde zorgen als de PvdA over de Klijsmagelden waar we zo ontzettend blij mee waren omdat we voor Wassenaar veel geld kregen waar we veel mee kunnen doen. We hebben pas in september vastgesteld wat we met die € 100.000,00 gingen doen. € 50.000,00 is toen bestemd dus er is € 50.000,00 van over. Ik ben heel blij dat het over mag naar het volgende jaar. U had net zo goed ook kunnen besluiten dat het naar de algemene reserves moest gaan, maar u weet misschien heel goed dat er enorme vraag is naar zwemlessen. We kunnen ze eigenlijk niet aanslepen, dus we zijn heel blij dat we die extra € 50.000,00 hebben dit jaar om daarvoor met name te gebruiken. De € 10.000,00 die nog niet uitgegeven is, heeft met name te maken met de peuterspeelzaalindicaties. We zijn met JGZ druk bezig om de juiste indicatiekaders te stellen dus we zullen zo snel mogelijk zorgen dat we die voor komend jaar goed in orde hebben zodat de indicaties goed gesteld kunnen worden. Dus daar lag het even aan dat het vertragen had. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank voor uw toevoeging wethouder Zweerts. Mag ik concluderen dat we in tweede termijn geen algemene opmerkingen maken en dat we uitsluitend gaan stemmen over het amendement en vervolgens over de jaarrekening zelf? Dan eerst het amendement.

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 5 juni 2018;

overwegende dat:

- zonder nadere onderbouwing of beleidsvoornemen een bestemmingsreserve wordt gecreëerd voor het op niveau houden en brengen van de huisvesting van het personeel van de GR WODV;
- het transparanter is dit geld vrij te laten vallen ten laste van de algemene reserve;

wijzig het vierde, vijfde en negende beslispunt van het ontwerpbesluit jaarrekening 2017 als volgt:

- in het vierde beslispunt wordt het bedrag van € 1.448.045,00 verlaagd met het bedrag van € 157.000,00 tot € 1.291.045,00 en de tekst zoals genoemd bij het vijfde opsommingstekken

'Instellen reserve Accommodatie gemeentelijk personeel' en het daarbij genoemde bedrag van € 157.000,00 komen te vervallen;

- in het vijfde beslispunt wordt het bedrag van € 1.720.041,00 verhoogd met het bedrag van € 157.000,00 tot € 1.877.041,00;
- de woorden 'het voorstel' kan komen te vervallen;
- het negende beslispunt komt te luiden: 'de Programmabegroting 2018 wordt gewijzigd conform de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte begrotingswijziging met verwerking van de wijzigingen die het gevolg zijn van onderhavig amendement.'

Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen over het amendement ingediend door VVD, CDA en Lokaal Wassenaar! Wie is voor het amendement VVD, CDA, Lokaal Wassenaar!? Dat zijn alle fracties, unaniem heeft u het amendement gesteund. Daarmee heeft u het amendement ook aangenomen. Dan gaan we stemmen over de jaarrekening zelf. Is daar behoefte aan een stemverklaring? Dat is eigenlijk ook al impliciet in de eerste termijn gebeurd. Ook niet het geval. Dan gaan we stemmen. Kunt u instemmen met het vaststellen van de Jaarrekening 2017? Graag uw vingers. Dat zijn de fracties van de VVD, Lokaal Wassenaar!, PvdA, GroenLinks, fractie Hagen, D66 en het CDA. Tegen hebben gestemd Hart voor Wassenaar en DLW. Daarmee is de jaarrekening met 17 stemmen voor en 4 tegen vastgesteld. Dank u zeer.

8. Zienswijze ontwerpwijziging begroting 2018 en ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 Avalex

De **voorzitter**: Wie mag ik over dit onderwerp het woord geven? Ik vermoed niet dat alle fracties het woord willen voeren en ik zag de vinger van de heer Van Sloten het eerst. Mijnheer Van Doeveren als tweede. Mijnheer Van Sloten heeft het woord.

De heer **Van Sloten**: Dank u wel voorzitter, we hebben hier ook uitvoerig over gesproken en we hebben een presentatie gehad en het is goed om te zien dat de rekening die we elk jaar aan Avalex betalen steeds eerlijker wordt en dat betekent dat die bij ons steeds iets lager wordt en voor de andere gemeenten steeds iets hoger.

Ik denk dat we op de goede weg zijn en dat Avalex zelf ook op de goede weg is. Ik vind het enigszins jammer dat er beleidskeuzes worden stopgezet, waarvan ik denk: je kunt het er beter in laten staan dan het eruit halen, dat betreft de ondergrondse containers. Ik denk dat het sowieso goed is te investeren in ondergrondse containers in Wassenaar, ongeacht wat we gaan doen. Als je nu ziet hoeveel overlast er is door de vuilniszakken die op straat staan, moeten we daar gewoon in investeren en dan kun je beginnen met de flats zodat daar overal ondergrondse containers zijn. Volgens mij wordt het er alleen maar beter van. Dus ik zou het persoonlijk erin laten staan. Voor de rest is het een goed teken van Avalex dat ze op de goede weg zijn dat onze bijdrage weer een stukje zakt ten opzichte van de andere en dat er beleidskeuzes worden gemaakt waardoor de begroting van Avalex steeds eerlijker wordt voor alle gemeenten en wij niet de grootste betaler zijn aan het geheel.

De **voorzitter**: Dank, de heer Van Doeveren van de VVD.

De heer **Van Doeveren**: Dank voorzitter, een vroegere hoogleraar van mij zei altijd: 'Hoe meer je weet, hoe meer je beseft wat je niet weet.' En dat gold zeker voor de behandeling van Avalex in de commissie Bestuur en Middelen. In de begroting staat dat we gaan investeren in 600 ondergrondse vuilcontainers, voor een aantal luttele miljoenen. Tijdens de behandeling kon niet door de wethouder worden aangegeven hoeveel er daarvan voor Wassenaar waren, waar die terecht kwamen en toen ik vroeg wat de wethouder daarvan vond, zei hij: Ja, hé, wat vindt de raad er eigenlijk van? Ik voer gewoon uit wat jullie vinden.' Voorzitter, met dit amendement maken we een kleine pas op de plaats. Ik zeg bewust een kleine pas omdat we eerst willen weten hoe we met het afvalbeleid verder gaan de komende periode. Rijswijk en Leidschendam-Voorburg zeggen ook: 'Wij maken pas op de plaats'. We willen eerst evalueren hoe het beleid is, onderzoeken of we voor of na willen scheiden en daar gemeenschappelijk kunnen optrekken met de andere gemeenten die in Avalex zitten, dat vinden we als VVD belangrijk. We willen graag een actieve partner zijn in Avalex om de beste dienstverlening te krijgen tegen de laagste lasten voor onze bewoners want daar gaat het over. Daarvoor heb ik een amendement, medeondertekend door Lokaal Wassenaar! en CDA. Het is een kleine anderhalve pagina, ik wil het voorlezen, ik kan ook de strekking ervan vertellen.

De **voorzitter**: Zeker. D66 voelt zich nu gepasseerd.

De heer **Van Doeveren**: Ik laat het even aan de heer Bloemendaal over of hij meetekent of meesteunt. Ik krijg wisselende signalen. We zijn een liberale partij dus ik laat het echt aan de heer Bloemendaal over wat hij doet, hij is welkom om het te ondersteunen, mee te tekenen, te applaudisseren alle vormen van steun zijn welkom voor de VVD.

Wat betreft de strekking van het voorstel. Dat heb ik net uitgelegd eigenlijk. Wij roepen het bestuur van Avalex op deze investering uit te stellen en opnieuw voor te leggen ter goedkeuring, als helder is wat deze investering voor Wassenaar betekent en hoe ons afvalbeleid wordt vormgegeven samen met de andere gemeenten in dit samenwerkingsverband met inachtneming van de nieuwe coalitieakkoorden en, voorwaarde 2, als er een gezamenlijk onderzoek is gedaan naar de meerwaarde van afvalscheiding vooraf versus nascheiding, waarbij zowel het milieurendement als de maatschappelijke en financiële kosten zijn meegenomen. Dat is de strekking, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank ik begrijp, althans uit mijn annotatie, dat het door de nieuwe coalitie die in wording is, wordt ingediend. Ik zie de fracties staan van VVD, CDA, Lokaal Wassenaar! en D66. Maar bevestigd is het pas als we de handtekeningen hebben want van het vorige amendement hebben we ook geen handtekening, dus eigenlijk hebben we gestemd over een niet rechtsgeldig amendement. Als u voortaan een amendement indient, teken het dan ook. Dat lijkt me wel handig. Dat is een kleine suggestie van een waarnemend burgemeester. Andere fracties die het woord wensen over Avalex? De heer Mulder heeft het woord.

De heer **Mulder**: Dank u wel voorzitter, wij danken de heer Schermers van Avalex voor zijn komst naar de commissie Bestuur en Middelen en tevens bedanken we voor de antwoorden die we daarna hebben ontvangen. We zijn blij dat de bezuinigingstaakstelling lijkt te worden behaald en het risico door vertraging is geschetst en we vragen de wethouder dan ook daar heel scherp op te blijven. Er zijn vragen gesteld door de heer Hendrickx over de verdeling van PMD en of dit voor of na verwerking is, en we verwachten daar later een antwoord op.

Hart voor Wassenaar kan zich goed vinden in de in te zenden zienswijze en hoopt dat er geen extra ondergrondse containers komen in Wassenaar, vandaar dat we ook de VVD en de rest daarin willen steunen.

Afval ophalen is een taak van de gemeente en Avalex is daarvoor ons middel. De service en kosten zijn daarbij doorslaggevend, we willen betere service voor de inwoners, tegen acceptabele kosten. We hopen dat het nieuwe college snel aan de slag gaat met nieuw beleid en we kijken uit naar de voortgang met de governance van Avalex. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Ik kijk nog even rond of er nog andere sprekers zijn. Dat is niet het geval, dan is het woord aan wethouder Blommers die helemaal alles afweet van Avalex.

Wethouder **Blommers**: Voorzitter, dat maakt de druk wat hoog, maar wederom heb ik geen vragen gehoord, dus ik zal direct doorgaan naar het amendement. De zienswijze zoals die is opgesteld, is opgesteld vanuit lopend beleid, dus hoe we vanuit het college de vorige periode naar het beleid en Avalex keken.

Ik denk dat het verstandig is om als er een beleidswijziging komt, nu alvast Avalex op de hoogte te stellen dat Wassenaar nadenkt over beleidswijzigingen en mogelijke andere koersen. In dat licht zie ik dan ook het amendement, als een soort winstwaarschuwing voor Avalex, 'kijk even uit, wij denken na over de toekomst en het beleid dat we gaan voeren' en in die zin denk ik dat het verstandig is om dat amendement om te zetten in een besluit en dus in de zienswijze terecht te laten komen. En dan kunnen we daarna altijd nog kijken hoe het in de praktijk uitpakt of hoe het werkt want ik vond een belangrijke toezegging die de heer Schermers in de commissie deed, ook heel erg goed, namelijk dat op het moment dat Wassenaar in de begroting nog beleidswijzigingen maakt, die worden meegenomen in het nieuwe beleid van Avalex, dus dat die daar nog een vertaling krijgen in die begroting van Avalex. Ik denk dat dat een heel belangrijke toezegging is die wij in de commissie hebben gehoord van Avalex.

Dank u wel voorzitter, dat was het.

De **voorzitter**: Dank, is er behoefte in algemene zin aan een tweede termijn? Alvorens we over het amendement gaan stemmen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen over het amendement van de vier partijen, ik ga er maar van uit dat er ook een handtekening van D66 onder staat. Dat is het geval.

"De gemeenteraad van Wassenaar in vergadering bijeen op 5 juni 2018;

overwegende dat:

- de ontwerpbegroting 2019 GR Avalex een investeringsplan bevat van € 5 miljoen voor 600 ondergrondse containers;
- zowel de wethouder als Avalex geen inzicht kan geven hoeveel ondergrondse containers in 2019 in Wassenaar naar komen en waar deze worden geplaatst;
- het aantal klachten over ondergrondse containers is verdubbeld afgelopen jaar en goed overleg met bewoners en de gemeente noodzakelijk is;
- met deze begroting niet helder is wat deze grote investering gaat betekenen voor Wassenaar en haar inwoners;
- partnergemeenten in het Avalex-verband als Leidschendam-Voorburg en Rijswijk voorstander zijn van een onderzoek naar de voordelen van afvalscheiding vooraf versus nascheiding. Dit blijkt uit beide coalitieakkoorden;

wijzigd de bij het ontwerpbesluit behorende zienswijze als volgt:

- de zin die luidt 'Wassenaar kan daarom instemmen met de door uw ingediende ontwerp (gewijzigde) begroting 2018, de ontwerpbegroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022' wordt vervangen door de navolgende zinnen:
'Op één onderdeel tekenen wij als raad echter bezwaar aan en voor dat deel stemmen wij dan ook niet in met de ontwerpbegroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022. Het gaat hier om de in de ontwerpbegroting opgenomen investering voor het plaatsen van 600 ondergrondse containers in het gebied waar Avalex actief is. Wij vinden het onwenselijk dat er in ondergrondse containers wordt geïnvesteerd, zonder dat vooraf inzicht is gegeven hoeveel daarvan voor Wassenaar bestemd zijn en waar deze worden gesitueerd. Wij zijn niet bereid in te stemmen met de financiële consequenties die voor Wassenaar aan deze investering zijn verbonden zonder dat hieraan voorafgaand de wensen van onze gemeente zijn geïnventariseerd. Wij roepen uw bestuur dan ook op deze investering uit te stellen en opnieuw voor te leggen ter goedkeuring;
- als helder is wat deze investering voor Wassenaar betekent en hoe ons afvalbeleid wordt vormgegeven samen met de andere gemeenten in dit samenwerkingsverband met inachtneming van de nieuwe coalitieakkoorden;
- als er een gezamenlijk onderzoek naar de meerwaarde van afvalscheiding vooraf versus nascheiding, waarbij zowel het milieurendement als (maatschappelijke en financiële) kosten worden meegenomen, is uitgevoerd en besproken.'
- aan de zin die hierop volgt en die luidt: 'Inhoudelijke toetsing van de begroting' wordt aan het begin ervan het woord 'Verdere' toegevoegd;
- de laatste zin van de ontwerpbrief die luidt: 'Wij verzoeken u een reactie te geven op onze vragen en opmerkingen.', wordt vervangen door: 'Wij verzoeken u nadrukkelijk bij de vaststelling van de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022, rekening te houden met het door ons naar voren gebrachte bezwaar met betrekking tot de voorgenomen investering voor het plaatsen van ondergrondse containers in Wassenaar zoals hierboven omschreven. Voor het overige vernemen wij graag ook een reactie op de overige door ons gestelde vragen en opmerkingen'."

Is er behoefte aan een stemverklaring over dit amendement? Dat is niet het geval. Dan breng ik het amendement in stemming. Wie is voor het amendement? VVD, CDA, Lokaal Wassenaar!, D66. Dat zijn alle fracties met uitzondering van de PvdA en GroenLinks. Dat betekent dat het met 19 voor en 2 stemmen tegen is aangenomen.

Dan moeten we formeel een besluit nemen over deze zienswijze ontwerpbegroting die door u geamendeerd is in de lijn zoals de wethouder dat heeft verwoord, dat we dit signaal afgeven richting Avalex. Mag ik in algemene zin aan u vragen of u daar stemming over wilt? Geen behoefte aan stemming. Kunnen we deze met een in ruime meerderheid gesteund amendement geamendeerde zienswijze zo vaststellen? Dan doen we dat.

9. Zienswijze ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 ODH (naar hamerstukken)

10. Instellen raads werkgroep Valkenburg

10a. Achtergrondinformatie

De **voorzitter**: Dit is eerder aan de orde geweest. Het voorstel komt vanuit de raad zelf om een werkgroep in te stellen. Wenst iemand nog een opmerking te maken of een mededeling te doen? Dat is niet het geval. Mag ik dan zonder hoofdelijke stemming aan u vragen of u kunt instemmen met het instellen van de raads werkgroep Valkenburg? Dat is het geval. Niemand tegen? Ingesteld.

11. Vragenronde/Formatieproces

De **voorzitter**: Dan zijn we toe aan de vragenronde. Oh nee, excuus het nieuwe agendapunt. Dat is ook een soort vragenronde. Er is een vraag binnengekomen, namelijk de vraag van GroenLinks die bij de agendavaststelling is aangekondigd, namelijk de vraag hoe het staat met de formatie en ik heb begrepen uit informele contacten dat de fractievoorzitter van de grootste fractie, de VVD, mevrouw Klaver daar bereid is iets over te zeggen. Aan u het woord.

Mevrouw **Klaver**: Dank u wel voorzitter, het is nu meer dan tien weken geleden dat we verkiezingen hebben gehad en ik had hier graag gestaan, wetende dat we een nieuw college hadden. We zijn wel direct na de verkiezingen gestart met het informatieproces en in eerste instantie hebben we met drie partijen gezamenlijk het voornemen uitgesproken te werken aan een nieuw college, zoals u allen weet. We hebben daar zes weken hard en zorgvuldig aan gewerkt. En we waren bijna klaar, maar op het laatst kwam er van een van de partijen, heel onverwacht, een extra inkomstenmaatregel en helaas heeft dit geleid tot een breuk in het vertrouwen tussen de VVD en CDA enerzijds en Hart voor Wassenaar anderzijds. Dus toen moesten wij opnieuw beginnen. Maar VVD en CDA hebben besloten te kijken of we gedeeltelijk opnieuw konden beginnen en op zoek konden gaan naar die partijen die tot een werkbare meerderheid zouden kunnen komen en ook mee zouden willen kijken naar het werk dat we al gedaan hadden. Want er was al een conceptcoalitieakkoord in de steigers gezet. Toen zijn er nieuwe gesprekken gestart om te kijken welke partijen bereid waren deze route te volgen. En het bleek, na wat heen en weer gepraat, dat twee partijen, Lokaal Wassenaar! en D66, hiertoe bereid waren. De informateur heeft een uitgebreid verslag geschreven op 3 juni jl. U heeft daar details in kunnen vernemen. We zijn begonnen met de inhoudelijke gesprekken met de intentie om zo snel mogelijk klaar te zijn. Maar voor alle partijen is zorgvuldigheid wel een voorwaarde. We zullen er alles aan doen om zorgvuldig, maar ook tijdig bij u terug te komen, maar we willen er wel voor zorgen dat Wassenaar een programma krijgt dat financieel en bestuurlijk stevig in elkaar zit want alleen dan kunnen we ervoor zorgen dat Wassenaar zelfstandig blijft en dat we recht kunnen doen aan de wensen van de inwoners van Wassenaar. En als er nog vragen zijn hoor ik die graag.

De **voorzitter**: Zijn er onder u die hierover vragen of opmerkingen wensen te stellen of te maken? De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dank u voorzitter, ik heb wel een vraag want u heeft het over het proces van de afgelopen week, dat er gesprekken zijn gevoerd. Er zijn geen gesprekken gevoerd met mij, rechtstreeks, dat vind ik jammer. U geeft aan dat er gesprekken zijn gevoerd en dat er twee partijen naar boven zijn gekomen die mee willen doen. Ik heb het stuk gelezen dat er ligt. En ik was daar graag over in gesprek gegaan en volgens mij sta ik daar niet alleen in. Het is jammer dat die mogelijkheid niet is geboden. Afgelopen vrijdag is gebeld of we bij de informateur wilden verschijnen, dat is zaterdag gebeurd en toen zijn we geïnformeerd dat het zo ging gebeuren. Er is nooit een serieus gesprek geweest tussen mijn partij en de informateur of de formerende partijen om de mogelijkheden te verkennen om bredere steun te krijgen. Dat is op zich jammer en ik vind ook jammer dat u dat beeld niet correct weergeeft.

Mijn vraag is de volgende. We zitten in een regio waar eigenlijk iedereen al klaar is. En van tevoren hebben we op het podium gestaan in de Warenar en aangegeven 'eigenlijk hebben we niet zoveel problemen, alle partijen zitten eigenlijk op een lijn'. Elke partij heeft gezegd: 'Ik sluit niemand uit'. Ik heb gezegd: 'Met twee partijen wordt het formeren wel erg lastig'. Ik vind het jammer dat we hier 2,5 maand bezig zijn en er nog geen eind in zicht is en u ook geen datum kunt geven. Het maakt geen sterke indruk. En u zegt: 'We gaan een financieel degelijk programma neerzetten met een goed bestuur', dat goede bestuur moet je ook laten zien in daden, dat moet blijken uit iets wat er komt. En het duurt nu wel ontzettend lang. Ik zou graag een toezegging willen hebben over een tijdspad en als dat niet lukt, moeten we misschien kijken naar een andere optie, misschien een andere informateur, misschien een ander proces om te kijken of we toch... Want straks worden we ingehaald door de werkelijkheid. Voorschoten is bijna klaar, en de problemen daar zijn echt vele malen groter dan die we hier hebben. Den Haag is bijna klaar en daar heb je met Richard de Mos toch echt wel een persoon aan tafel waarvan ik denk: dat dat gelukt is! Volgens mij hebben we dat hier niet, dus ik zie niet in waarom het zo lang moet duren en ik vind het jammer dat niet naar breder draagvlak wordt gezocht onder de partijen, zeker ook omdat het in eerste instantie niet is gelukt. Dus mijn vraag is heel concreet: hoe lang gaat het nog duren? En bent u bereid een ander proces te starten, mocht het nog langer dan een week of twee duren? Dat is wat mij betreft wel het tijdspad waar we het over moeten hebben, want we worden echt de risee van besturend Nederland als we het hier in Wassenaar, waar we zelf altijd zo blij zijn dat we het hier zo goed hebben, niet voor elkaar krijgen.

De **voorzitter**: Mevrouw Klaver.

Mevrouw **Klaver**: Dank u wel voorzitter. Ik zou heel graag over twee weken witte rook laten zien maar ik ben wel van afhankelijk, wij zijn daarbij wel afhankelijk van andere partijen. We zien wel in dat we een proces gestart zijn en we komen bij andere partijen met een conceptakkoord en daar moet nog even aan gewerkt worden. Ik vind dat de 'nieuwe' partijen die zijn aangeschoven daar ook even de tijd voor mogen nemen. We willen niet dat ze aanschuiven en dat ze tekenen bij het kruisje. Ik vind dat een gedegen proces. En ik denk dat alle partijen hebben gezegd: 'We gaan er heel hard aan werken en we gaan het zo snel mogelijk voor elkaar krijgen', en we zijn het absoluut – dat ben ik helemaal met u eens – aan de Wassenaarders verplicht om heel snel met een goed akkoord te komen zodat we gedegen en zonder gedoe vier jaar door kunnen.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Mijnheer Van Sloten, GroenLinks.

De heer **Van Sloten**: Ik had nog iets willen vragen, dat was ik net vergeten te zeggen. Ik vind het opmerkelijk dat in die brief die er ligt, terwijl u het steeds over een gedegen proces heeft, dan wordt gesproken over de partij 'Liberaal Democraten Wassenaar'. Dan denk ik: dat is onbestaanbaar, dat we dus een formateur hebben – we hebben veel partijen, maar ook weer niet zoveel – die een partij niet eens bij de juiste naam noemt en dat is een partij die heeft gewonnen, al vertaalt zich dat niet in zetels in de raad. Het is wel een partij die heeft gewonnen en die zou je dan ook serieus moeten nemen. Ik vind het jammer dat uit zo'n brief dan blijkt dat dat niet echt het geval is. U bent ook niet ingegaan op de afgelopen week, hoe het verder sinds het geklapt is, is gegaan en het feit dat ik niet ben benaderd. Maar dat zij zo, we zullen gewoon oppositie voeren. Het akkoord dat er ligt, is inderdaad een heel stuk tekst. Ik hoop dat er nog een heleboel dingen worden aangepast want ik denk dat er nog een heleboel dingen moeten worden aangepast willen we een mooi dorp houden. Dan zullen we dat maar afwachten en ik vertrouw u op uw woord dat u dat u zo snel mogelijk wilt doen, maar ja, nogmaals, schiet op alsjeblieft!

De **voorzitter**: Dat was een cri de coeur. Wilt u nog reageren?

Mevrouw **Klaver**: Eigenlijk dan toch nog naar de ene partij die niet correct genoemd is, ik denk dat we altijd proberen het zo zorgvuldig mogelijk te doen, we staan ook altijd klaar met kritiek op andere mensen, dus ik accepteer dit en dat moet de volgende keer zeker beter.

De **voorzitter**: Nee, dat gaat niet zo, als u het woord wilt, moet u het woord vragen en dan krijgt u de microfoon. Mijnheer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Hier ben ik wel welkom, staat op dat ding, bij de onderhandelingen over een coalitie voelde dat niet zo. Een van mijn vragen is – en ik zal proberen niet in herhaling te vallen van wat de heer Van Sloten al heeft gezegd – waarom VVD en CDA van het begin af aan niet gewerkt hebben aan een zo breed mogelijk college, in de situatie waarin Wassenaar zit, met al die vervelende toestanden, waarbij onze zelfstandigheid in gevaar kwam? Waarom is niet de allereerste poging geweest om de vier segmenten van deze raad, het liberale blok, het christendemocratische blok, het christelijke blok en het progressieve blok aan tafel te krijgen om te kijken of we met z'n allen eruit konden komen? Waarom is die poging niet gewaagd? In tweede instantie, nadat uw formatie geklapt was, heeft u weer niet geprobeerd zo breed mogelijk steun te krijgen. U was ermee bekend dat GroenLinks en de PvdA wilden aanschuiven, dus het is het CDA geweest dat heeft gezegd: 'Nee, daar beginnen we niet aan, daar hebben we geen behoefte aan'. Dat is zo merkwaardig, waarom niet? Wat is er dan aan de hand waarom u zegt: 'Een zo klein mogelijke meerderheid is voor ons genoeg en klaar'?

Een ander punt dat mij bevreemd heeft, is dat ik van de informateur begreep dat op het moment dat het vorige overleg klapte, eigenlijk alles klaar was. U zegt: 'Het was klaar, we hadden een coalitieakkoord, en daarna kwam Hart voor Wassenaar nog met een eis die voor ons onaanvaardbaar was', maar ik kan me wel herinneren dat op de vrijdag dat de boel klapte, er een bijeenkomst georganiseerd was, waarin alle Wassenaarders nog hun inbreng konden brengen over wat er in de komende jaren moest gebeuren. Dan denk ik: het coalitieakkoord is al klaar en dan zegt u: 'We gaan nog een leuke avond organiseren met mensen'. En u zegt: 'Het is leuk wat mensen brengen', dat is ook waar, maar ik vind het ook onbestaanbaar dat juist op zo'n dag de boel klapt. Dan loop je ook wel schade op naar die burgers toe. Mijn vraag is ook: ik heb nooit iets gehoord over die bijeenkomst, had die verkeersregelaars nodig, hoeveel mensen zijn daar geweest, wat is daaruit gekomen? Het was misschien ook wel aardig geweest voor ons te horen wat er onder de bevolking dan leeft, maar niets van dit alles. Ik moet zeggen, het is heel erg onbevredigend wat er gebeurd is en nogmaals, u had moeten spreken over een zo groot mogelijke meerderheid. In de verkiezingstijd zei eigenlijk iedereen: 'De verschillen vallen eigenlijk wel mee'.

Wat is dan de reden voor het CDA en de VVD om te zeggen: 'Nee, wij willen niet zo breed mogelijk, als we een meerderheid hebben is dat voldoende'?

De **voorzitter**: Mevrouw Klaver.

Mevrouw **Klaver**: Dank u wel voorzitter. Een groot aantal vragen, ik denk dat ik het allemaal nog wel kan recapitulieren. Ten eerste over de zo breed mogelijke coalitie. Van het begin af aan hebben we, CDA en VVD, en in eerste instantie ook Hart van Wassenaar, gezegd: 'Laten we beginnen met een coalitieakkoord en dan kijken wie dat kan ondersteunen, wie daaraan mee kan doen'. We waren zelfs bereid om daar nog dingen in aan te passen, maar op een gegeven moment is het moeilijker te zeggen: 'We gaan met z'n negenen aan tafel zitten', dan 'We gaan met z'n drieën aan tafel zitten en kijken wat eruit komt en daarna kijken wie meedoet en waar we het nog aan kunnen passen zodat er meer steun is voor een breder draagvlak in de raad'. En die lijn hebben we vastgehouden.

Met betrekking tot de vrijdag. We hadden al vrij veel brieven van de inwoners gekregen en die waren al gedeeltelijk verwerkt in het coalitieakkoord. Het idee was eigenlijk dat we het hele weekend het conceptcoalitieakkoord nog zouden aanpassen met de input uit de gemeenschap en daarom stond er nog geen... Het was een concept en nog niet alles stond erin en dat was de bedoeling. Uiteindelijk is de discussie van de geklapt coalitie van nadat we met de inwoners hadden gesproken.

De **voorzitter**: Dank u wel. Zijn er nog anderen die over de mededelingen van mevrouw Klaver vanuit de onderhandelingen de formatieproces iets willen zeggen? Dat is niet het geval. Dank u zeer.

12. Mededelingen college

De **voorzitter**: Er zijn geen mededelingen.

13. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Dan ben ik bij agendapunt 13, de sluiting van de vergadering. Dank u allen voor uw aanwezigheid en ik wens u een mooie dagen toe, het weer belooft het goede.

Sluiting om 20.23 uur

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 3 juli 2018.

De griffier,

drs. G. de Schipper-Tinga

De voorzitter,

J.F. Koen